

Sensorveiledning SOSANT1000 Høst -2022 UTSATT EKSAMEN

SOSANT1000 HØST 2022:

Undervisningen har bestått av ti forelesninger og syv seminarer. Siden antallet pensumsider ligger høyt, ble en prioriteringsliste distribuert til studentene underveis i kurset. Den gir studenter mulighet til å velge bort noen tekster. Prioriteringslisten innebærer at vi ikke stiller eksamensspørsmål som *krever* at studentene har lest følgende tekster for å kunne besvare oppgaven: Goffman; Hoque kap 4, Gudeman; Rakopoulos; Stewart & Strathern; Stensrud; Eriksen (2016). Kandidater som har lest disse tekstene står imidlertid fritt til å inkludere dem i eksamenssvaret (både kortsvar og langsvaer) på lik linje med øvrige pensumtekster.

KORTSVARSOPPGAVER

Generelt: I kortsvarsoppgavene skal kandidatene vise begrepsforståelse og grunnleggende antropologisk innsikt, gjennom at de forstår og kan gjengi etnografiske og/eller teoretiske poeng. Oppgavene skal først og fremst prøve pensumoversikten. Evnen til å formulere seg presist, forankre påstander etnografisk og å gjøre koblinger mellom relevante pensumstekster vil bli vektlagt positivt. Kandidatene velger å svare på fire av seks kortsvarsoppgaver. Det er presisert i teksten at om to eller flere av de fire valgte oppgaver står til F, skal eksamenskarakteren som helhet stå til en F. Likevel skal eksamen sees som en helhet, slik at hvis de øvrige oppgavene viser god pensumoversikt mens to står til stryk fordi oppgavene later til å være misforstått, kan sensor gjøre en totalvurdering i lys av kvaliteten på besvarelsen generelt, og langsvarsoppgaven spesielt. Vi understreker at kortsvarene skal være relativt kortfattede, og det vil ikke kreves at alle de pensumtekster som her er nevnt må brukes i selv en god besvarelse. Andre pensumtekster enn de som er nevnt her vil også kunne være aktuelle og må vurderes utfra den grad de gjøres relevante for besvarelsen.

Oppgaver:

1. Hvorfor er feltarbeid/deltagende observasjon en sentral metode i antropologi?

Minimumskravet er en beskrivelse av hva som menes med feltarbeid og deltagende observasjon. En god beskrivelse vil kort kunne drøfte hvorfor det er sentralt for antropologisk kunnskapsproduksjon. Her kan et godt svar vise at etnografisk metode består av både deltagelse og observasjon, samt forankre dette i etnografiske eksempler fra pensum. Alle pensumartikler er aktuelle.

2. Hva menes med at skitt (*dirt*) er “matter out of place”? Forklar hva Mary Douglas mener med dette.

Et minimumskrav er å kunne gjengi noen av hovedpoengene i Mary Douglas teori. En god besvarelse trekker fram betydelsen av klassifiseringssystemer og underbygger svaret med empiriske eksempler. Disse kan hentes fra Douglas tekst eller fra andre pensumtekster.

3. Hvorfor var antropologer som tilhørte den klassiske politiske antropologien interesserte i statsløse samfunn?

Et minimumskrav er å kunne forklare at den tidlige politiske antropologien interesserte seg for hvordan makt og politikk fungerte i samfunn uten en tydelig statsstruktur. Et godt svar vil ta hjelp av etnografiske eksempler fra pensum. Aktuelle tekster er først og fremst ‘Små steder, store spørsmål’ og Evans-Pritchard.

4. Hva er sosial differensiering? Bruk minst ett eksempel fra pensum til å illustrere en differensieringsprosess.

Et minimumskrav er å kunne identifisere hva sosial differensiering er og eksemplifisere med for eksempel kaste, klasse, alder eller kjønn. En bedre besvarelse skiller på vertikal og horisontal differensiering, og benytter seg på en god måte av en eller flere empiriske eksempler fra pensumlitteraturen. For å besvare denne oppgaven er de aller fleste tekstene på pensum relevante.

5. Thomas Hylland Eriksen skriver at mobilitet er et av kjennetegnene ved globalisering. Redegjør for minst to andre aspekter ved globaliseringsprosesser. Bruk minst ett eksempel fra pensum.

Et minimumskrav er å kunne identifisere to trekk ved globalisering. Disse kan være hentet fra Hylland Eriksens liste over kjennetegn (frakobling, akselerasjon, standardisering, sammenveving,

mobilitet, blanding, sårbarhet, tilbakekobling) eller fra noen av artiklene på pensum (eller Wests monografi). En god besvarelse vil kunne identifisere flere av disse trekkene, samt bruke empiriske eksempler fra pensum for å underbygge svaret. Aktuelle pensumstekster er West, 'Små steder, store spørsmål', Hylland Eriksen, Farmer, Fairhead, Rakopoulos, Schober, Nuttall, Archetti, Millar, Mostafanezhad. Andre pensumtekster er også relevante.

6. Hva mener antropologer med begrepsparet emisk og etisk? Bruk minst ett eksempel fra pensumlitteraturen.

Minimumskrav er å kunne skille på emiske og etiske begreper/forståelser og å kunne gi et kort eksempel som viser forskjellen. En god besvarelse vil kunne gå dypere inn i et eksempel og vise Her er alle pensumtekster aktuelle.

LANGSVARSOPPGAVE

Generelt: I langsvarsoppgaven testes kandidatens resonnerende ferdigheter og komparative blikk, samt deres evne til å reflektere over antropologiens relevans i forhold til aktuelle tema. Oppgavene er med vilje laget relativt åpne, for å invitere til egen refleksjon og originale etnografiske koblinger på tvers av temaer. Det er spesifisert at oppgaven skal bruke minimum tre pensumsreferanser i hver besvarelse. Dersom bare én eller to kilder er brukt, trekker det ned, uavhengig av besvarelsens øvrige kvaliteter. Bruk av flere pensumstekster vil vanligvis være en fordel, men vi legger her mer vekt på kandidatens evne til selvstendige koblinger og at etnografisk forankrede resonnement.

Uansett må sensor gjøre en helhetsvurdering: dersom kortsvarsoppgavene dokumenterer god pensumsbeherskelse og fagforståelse ellers, vil det være fullt ut akseptabelt at langsvarsoppgaven trekker inn færre pensumstekster.

Langsvar: Besvar ett av følgende tre spørsmål. Drøft spørsmålet og trekk inn eksempler fra pensum.

1. Natur er et begrep som kan ha mange ulike betydninger. Bruk minst tre av tekstene på pensum for å illustrere og drøfte ulike forståelser av «natur».

Minimumskravet vise hvordan ulike sosiale grupper erfarer, oppfatter eller former natur og miljø på ulike måter. Ulike antropologiske tilnæringer kan være knyttet til kolonisering og urfolk, kapitalisme og politisk økonomi, utviklingsantropologi, etnisk identifisering, religion eller klimaendring. En god besvarelse problematiserer eurosentrisk/‘vestlige’ naturvitenskaplige kunnskapssystemer som de eneste, overveier maktforhold og diskuterer ulike syn på miljøet i forhold til interessekonflikter. Aktuelle tekster: ‘Små steder, store spørsmål’, West, Nuttal, Ween og Lien, Stensrud, Eriksen (2016). Andre pensumtekster er også aktuelle.

2. Slektenskap er et omdebattert begrep i antropologien, ikke minst fordi de ulike måtene vi organiserer og forstår slektenskap på utfordrer skillene mellom natur/kultur, biologi/det sosiale. Bruk minst tre pensumtekster for å drøfte ulike tilnæringer til slektenskap.

Minimumskrav er å kunne gjengi to ulike posisjoner i forhold til forståelsen av slektenskap med bruk av tre pensumtekster. En god besvarelse drøfter ideene om at slektenskap ikke bare er biologisk, men sosialt, og trekker inn ulike aspekter fra pensumlitteraturen, for eksempel at det kan handle om substans, ‘kinning’ eller artsoverskridende prosesser. Aktuelle tekster er ‘Små steder, store spørsmål’, Carsten, Howell, Evans Pritchard, Zengin, Govindrajan, Rakopolous.

3. «Økonomi kan ikke forstås løsrevet fra andre samfunnsinstitusjoner». Drøft påstanden. I svaret skal du benytte deg av minst tre av pensumtekstene.

Minimumskravet er å gjengi antropologiens tilnærming til økonomi som noe som ikke kan behandles separat fra resten av samfunnet, og å kunne vise til tre pensumtekster. En bedre besvarelse vil i større grad kunne forklare – ved hjelp av empiriske eksempler – forholdet mellom økonomiske praksiser og prosesser og andre samfunnsinstitusjoner (slektenskap, religion, politikk etc.) Aktuelle tekster er fortrinnsvis Mauss, Hylland Eriksen, West, Lien, Lewis, Millar, Stewart og Strathern, Schober, Archetti, Rakopoulos. Men også en rekke andre tekster på pensum.